

JUUSO LAITINEN

ELÄMÄ KÄSISSÄ



TARINOITA
ENSIHOITAJAN ARJESTA

BAZAR



Ensimmäinen painos
© Juuso Laitinen ja Bazar Kustannus 2025
Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN 978-952-870-206-1

Taitto Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale
Painettu EU:ssa
Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@bazarkustannus.fi

SISÄLLYS

Johdanto.....	7
Hirvi käy päälle.....	11
Työharjoittelu	19
Itsemurha I	23
Ensimmäinen elvytys	31
Psykoosi	41
Pitkä siirtokuljetus	47
Itsemurha II.....	57
Ensihoidon koulutus	63
Verta silmään.....	71
Pystytkö kävelemään?	83
Niskalenkki.....	89
Jekkumaisterit	93
Itsemurha III	97
Viimeinen encore	103
Ensihoitaja masentuu	109

Potilas on tajuissaan.....	121
Painajainen	127
Elinkautinen.....	133
Moottoripyöräkerho ja onnettomuus.....	139
Supikoiran teloitus.....	149
Viimeinen mahdollisuus.....	155
Omaishoitajat	161
Kuolema voi olla myös kaunis	167
Ensihoitaja arjessa.....	177
Vankipotilaat	183
Tosielämän tv-tähdet.....	189
Peuran lihaa	195
Moottoripyöräonnettomuus.....	201
Kuntoutuminen.....	211
Covid-19	221
 Loppusanat.....	 231

JOHDANTO

Olen kahden ihanan lapsen isä. Isyys on minulle iso asia, josta haaveilin jo nuorena poikana. Olemme lasteni äidin kanssa eronneet jo useita vuosia sitten, ja olen opetellut elämään vuoroviikkoisänä. Kun lapsilla alkaa äitiviikko, elämäni pahin demoni ottaa vallan, ja se demoni on sairaus nimeltä masennus. Niinä viikkoina, kun lapset ovat minulla, olen eri ihminen.

Lapseni ovat minulle iso voimavara. He herättävät aina tunnekuolleen elämäni henkiin. Ilman lapsiani ja isyyttä en olisi tässä kirjoittamassa kirjaa. Toki masennus näkyy myös lapsiarjessa: en varmasti ole yhtä aktiivinen kuin ennen, enkä hoida kotiaskareita niin tunnollisesti.

Olen tehnyt pitkän uran ensihoitajana ambulansseissa. Masennuksen keskellä koen ensihoitajan työn olevan voimavara, joka pitää liikkeellä edes jotenkin.

Mutta, ikävä kyllä, haastavasta ja raskaasta työstä on tällä hetkellä hemmetin vaikeaa palautua. Olen opetellut

elämään uudestaan nyt aikuisella iällä – useamman vuoden ajan, päivä ja hetki kerrallaan, pysähdellen. Nukun paljon. On ollut viikkoja, joina olen maannut koko ajan sängyssä, josta on tullut turvapaikka. Sängyssä pääsee pakoon lähestulkoon kaikkea – se voi olla ainoa paikka, jonne voi hukata itsensä turvaan maailmalta ja todellisuudelta. Ja uni ei silti riitä.

Jos saan pinnisteltä itseni sängystä kauppaan, saatan istua autossa kotipihassani tunnin jos toisenkin. Tästä syystä en uskalla ostaa pakasteita, ja Suomen jäätävässä ilmastossa ei yleensä ole vaaraa, että maito- tai lihatuotteet pilaantuisivat.

Ehkä olen ensi kesänä jo siinä kunnossa, että autosta nouseminen on helpompaa.

Moni ajattelee, niin kuin minäkin aiemmin, että masentunut ihminen olisi jotenkin surullinen ja itkuinen. Minä toivoisin olevani! Toivoisin kykeneväni itkemään useammin, sillä itku puhdistaa. Toivoisin tuntevani edes negatiivisia tunteita. Keho-tunneyhteyteni on poikki suurimman osan ajasta. Silloin olen kuin zombi, tunnekuollut.

Voisi kuvitella, että olen työkyvytön ja sairauslomalla, mutta en ole. En tiedä, olisiko syytä olla. Käyn töissä ja se on iso osa elämäni ja tarkoitustani elää.

Pitkä urani ensihoitajana on opettanut minulle käyttäytymisen malleja, jotka auttavat selviytymään työstä ja

selviytymään työn tuomista arjen demoneista. Ne ovat iso syy siihen, miksi sairastuin. Ne ovat tuoneet paljon hyvää mutta myös paljon huonoa, koska en ole demoneitani osannut kohdata ja käsitellä. Nyt, masennukseen sairastuneena kolmekymmentäseitsemänvuotiaana opettelen käsittelemään niitä; elämään demonieni kanssa.

Valmistuin ensihoitajaksi aikana, jolloin ei tiedetty vielä mitään jälkipurkumenetelmistä. Vaikeat asiat käsiteltiin vetämällä pää täyteen alkoholia. Raskas työ vaatii raskaat hovit -menetelmä on tavallisen ensihoitajan tapa käsitellä koettuja asioita.

Onneksi kuitenkin tänä päivänä esimerkiksi nuoren ihmisen kuolema, jonka ensihoitaja kohtaa, käynnistää automaattisesti prosessin, joka keskeyttää työvuoron ja pakottaa työntekijän jälkipurkutilaisuuteen. Ainoana toimenpiteenä se ei kuitenkaan ensihoitajan työhyvinvointia takaa. Vielä olisi paljon työnsarkaa edessä. Monissa toimistoalan töissä saa tarvittaessa työnohjausta, mutta ensihoidossa vain satunnaisilla alueilla.

Kirjaa kirjoittaessani sairaus siis puhuu edelleen. Huomaan sen käydessäni läpi tekstejä, joita nyt luet. Kirjoitan niissä itsestäni, eikä teksti yleensä ole kaunista. Sairauteni ei ajattele minusta kovin kauniisti.

Kuvaan omakohtaisia kokemuksia siitä, kuinka nuori ensihoitajan alku kasvaa raskaiden asioiden äärellä, ja kuinka työ lopulta vaikuttaa mielenterveyteen. Osa kirjan

tarinoista on erittäin synkkiä ja ne saattavat aiheuttaa ahdistusta, olit sitten lukija tai äänikirjan kuuntelija. Mutta synkkyydestä huolimatta kaikki on hyvin, ja jokaisesta mielen haavasta kasvaa jotain, mikä lopulta tekee vahvemmaksi. Myös minusta.

En halua kenenkään sairastuvan masennukseen, ja toivon, että kirja herättäisi nuoria ja miksei kokeneempia-kin kollegoita huolehtimaan henkisestä hyvinvoinnistaan.

Kirjassa mainittujen henkilöiden nimet on muutettu eikä kirjassa mainita tarkkoja aikoja tai paikkoja. Poikkeuksena ovat ne tarinat, joihin on erikseen saatu asianomaisten lupa.

Toivotan sinulle antoisia lukuhetkiä kirjani parissa.

Syksyllä 2025

Juuso Laitinen

HIRVI KÄY PÄÄLLE

Pääsin ensimmäisessä työharjoittelussani mukaan keikalle, jollaista ei välttämättä satu kohdalleni enää koskaan. Saimme kiireellisen tehtävän lisätiedoilla ”Hirvi puskenut metsästäjää”.

Elettiin loppusyksyä, ja lunta satoi kaatamalla, niin paljon, että tuulilasi täyttyi heti, kun pyyhkijät pysähtyivät hetkeksikin. Lumi oli hyvin märkää. Kuuntelin, kuinka ohjaajani saivat hätäkeskukselta lisätietoa:

– Opastus paikalla. Autolla pääsee vain noin yhden ja puolen kilometrin päähän, josta pitää edetä jalkaisin. Potilas tajuissaan ja kovissa kivuissa, ei pysty liikkumaan.

Ohjaajani pyysivät hälyttämään pelastushelikopterin paikalle, jotta potilaan evakuointi metsästä olisi helpompaa. Pelastushelikopteri ilmoitti, ettei kykene nousemaan ilmaan huonon kelin vuoksi. Onneksemme hätäkeskus oli hälyttänyt automaattisesti avuksemme kuitenkin pelastuslaitoksen.

Löysimme kohteeseen hyvän opastuksen ansiosta. Saimme lisätietoa muilta metsästäjiltä. Yksi heistä kertoi:

– Olimme saaneet hirven liikkeelle koira perässä, olimme muodostaneet pitkän passiketjun ja hetken kuluttua kuului laukaus ja toinen laukaus. Ajattelin viereisestä passista, että Jore on päässyt ampumaan hirveä, kunnes melkein välittömästi laukausten perään kuului VHF-radiopuhelimesta Joren hätääntyneellä äänellä huudot: ”APUA APUA!” Tämän jälkeen Joreen ei saanut mitään yhteyttä. Tiesin olevani lähimpänä Jorea noin neljänsadan metrin päässä. Lähdin kiirehtimään kohti Joren passi-paikkaa, jossa näin ison hirven potkivan etusorkillaan maassa makaavaa Jorea. Hirvi oli paikallaan ja ilmeisesti ottanut kivääristä jonkun osuman, koska takapää oli pois pelistä. Tähtäsin hirveä kiväärillä, mutta en saanut tilaisuutta ampua turvallisesti. Luoti olisi voinut osua Joreen. Etenin kohti hirveä ja yritin napata Joren alta pois turvaan, mutta hirvi onnistui puskemaan minuakin niin lujaa, että lensin ilmassa niin, että kiväärinikin tippui. Jore sai kiväärini maasta ja rupesi ampumaan raivon partaalla kohti hirveä, niin että apuun tulossa olevat muut metsästäjät olivat joutuneet hyppäämään turvaan maihin, kun luotia oli viuhunut kohti. Jore ei tainnut osua kertaakaan hirveen. Löysin Joren kiväärin ja jouduin ampumaan hirveä, vaikka Jore alla olikin, muuten Jore olisi ainakin

kuollut! Painava hirvi lysähti Joren päälle, ja saimme miesvoimalla hirven siirrettyä pois Joren päältä. Luojan kiitos mies oli hengissä!

Kuuntelin ja katselin silmät pyöreinä miehen kertomusta. Huomasin samalla kuinka hänen housunsa olivat repeytyneet ja reidessä oli isot hematoomat – mustelmat. Hirvi oli ilmeisesti puskenut häntä tuohon kohtaan sarvillaan.

Sain ohjeekseni ottaa kanton hoitorepun. Ohjaajani ottivat tyhjiöpatjan ja happirepun. Hoitoreppu sisältää kaiken tarpeellisen hoitovälineistön ja lääkkeet, joilla pysymme hoitamaan potilaamme. Happireppu taas sisältää kirjaimellisesti happeen viittaavat hapenantovälineet, ilmatievälineet, intubaatiovälineet, pienen happipullon ja niin edelleen. Tyhjiöpatja taas on väline, joka näyttää vähän rantapatjalta mutta on kaikkea muuta kuin rentouttava. Sen kankaiden sisäpuoli on täynnä pieniä rakeita. Se on siis vähän niin kuin hiekkapatja.

Kun potilas laitetaan tyhjiöpatjan päälle ja patjasta imetään ilma pois, rakeet jämähtävät paikoilleen ja koko patja muuttuu kivikovaksi. Silloin potilas on käytännössä valettu siihen asentoon, missä hän makaa. Se on nimenomaan tyhjiöpatjan idea. Sillä saadaan loukkaantunut ihminen kuljetettua turvallisesti ilman, että selkäranka, lantio tai raajat pääsevät liikkumaan. Sitä käytetään monivammapotilailla esimerkiksi liikenneonnettomuuksissa,

putoamisissa tai ylipäättään, jos epäillään, että selkä- tai niskavamma voisi pahentua pienestäkin liikkeestä.

Ennakkotietojen perusteella tyhjiöpatja oli nyt hyvä ottaa mukaan. Sen avulla olisimme pystyneet myös useamman miehen voimin evakuoimaan potilaan.

Lähdimme marssimaan usean metsästäjän saattelemana kohti onnettomuuspaikkaa. Osa metsästäjistä jäi odottamaan pelastuslaitoksen väkeä, joka oli tulossa mönkijällä auttamaan potilaan evakuoinnissa. Lunta oli ehtinyt sataa päivän aikana paljon, ja sitä tuprutti jatkuvalla syötöllä lisää. Jokainen askel hangessa meni lumen läpi nilkkoja myöten, ja lumi tunki kenkien sisään. Tunsin, kuinka jalkani kastuivat. Jossain vaiheessa alkoi tulla hiki. Työvaatteiden alla hiki kylmettyi. Mutta ei sitä silloin miettinyt. Mieleen tuli vain, että toivottavasti potilas ei olisi pahasti loukkaantunut, koska hänen kantamisensa tulisi olemaan hänelle tuskallista.

Pääsimme tapahtumapaikalle. Ensimmäiseksi katseeni kiinnittyi kuolleeseen hirveen. En ollut ikinä nähnyt niin isoa sarvipäätä, vaikka itsekin metsästäin. Kuulin myöhemmin hirven painaneen lähemmäs kuusisataa kiloa.

Potilas makasi hirven vieressä tajuissaan ja kovissa kivuissa. Seurasin vierestä, kuinka ohjaajani tutkivat ja haastattelivat häntä. Katsoin, kuinka ohjaaja paineli miehen molempia kylkiä, jotka antoivat periksi. Mies huusi kivusta. Päätelin tästä, että potilaalla oli varmaankin

jokainen kylkiluu murtunut molemmilta puolilta. Eikä mikään ihme. Mitään muita isompia vammoja potilaalla ei kuitenkaan onneksi ollut. Ruhjeita ympäri kehoa toki.

– Juuso! Rupea letkuttamaan tippaa ja tuo meille suoniyhteyttä varten iso kanyyli ja kiinnitysteipit, ohjaajani huikkasi.

Vein ensiksi kanylointia varten ohjaajalleni välineet ja työnsin tämän jälkeen tippaletkuston tippapussiin letkusta varten. Kun sain tipan letkutetuksi, oli potilaalle jo asennettu onnistuneesti käsivarteen suoniyhteys. Ohjaajani kiinnitti tippaletkun kanyyliin. Silloin huomasimme letkuston nesteen jäätyneen. Yritimme saada suoniyhteyden pysymään auki sen verran, että saisimme kipulääkkeen menemään suonensisäisesti, mikä tekisi potilaan olosta ja evakuoinnista vähän miellyttävämpää.

Palokunta saapui mönkijän ja kärryn kanssa paikalle. Se oli mönkijällekin erittäin vaikeakulkuista maastoa. Siirsimme usean miehen voimin potilaan tyhjiöpatjallemme ja tuimme hänen koko kehonsa hyvin patjan kanssa. Siirsimme tyhjiöpatjalla potilaan mönkijän pienelle kärrylle. Kuljettaminen vaikeassa maastossa mönkijän kärryillä sellaisenaan olisi ollut mahdotonta huomioiden potilaan kivut ja murtumat ja mahdolliset muut vammat. Niinpä jouduimme kannattelemaan tyhjiöpatjaa ja potilasta jokaisesta patjan vetokahvasta ja nurkasta. Käytännössä kannoimme potilasta kärryn päällä. Kärry soi

ainoastaan pienen tuen ja varmuuden, ettei potilas pääse tippumaan. Nähdessäni ambulanssin en tuntenut enää varpaitani.

Saimme potilaan vihdoin siirretyksi paareillemme ambulanssiimme. Vaihdoimme välittömästi jäätyneet tippaletkut uusiin lämpimiin, ja saimme vihdoin lääkittyä potilasta paremmin. Pystyimme myös tekemään perustutkimukset paremmissa olosuhteissa. Potilaan verenpaineet olivat hyvät ja hän hapettuikin hyvin. Aloitimme kuljetuksen kohti sairaalaa. Ohjaajani pyysi minua käymään vielä läpi monivammapotilaan tutkimusprotokollan, eli menin tutkimaan potilaan koko kehon vielä uudestaan etsien mahdollisia vammoja. Aloitin rintakehältä niin kuin koulussa oli opetettu. Molempia kylkiä painaessani potilaan kyljet antoivat jonkin verran periksi. Siirryin painelemaan vatsan aluetta, lantiota ja rankaa sekä raajoja.

Ilmoitin ohjaajalleni löydökseni:

– Molemmista kyljistä antaa periksi ja aristaa rajusti palpoiden molemmin puolin. Vatsassa ei aristuksia ja lantio ei anna periksi, eikä palpaatioarkuutta. Ranka ja raajat kunnossa.

Ohjaajani kertoi, että samat löydökset hänkin teki. Hän pyysi minua kuuntelemaan vielä hengityssänet, jotka hän oli niin ikään jo kuunnellut metsässä. Kuuntelin tarkkaan stetoskoopilla keuhkoja. Mielestäni en löytänyt mitään poikkeavaa, mikä oli vain ja ainoastaan hyvä juttu.

Olin kumminkin harjoittelijana hyvin epävarma ja pyysin ohjaajaani vielä varmistamaan, että kuuntelin oikein. Hän kuunteli ja kuittasi, että hyvin kuuluu hänenkin mielestään. Ei mitään poikkeavaa.

Potilaan kivut alkoivat hellittää, kun anoimme hänelle Rapifenä eli alfentaniiliä. Se oli tuohon aikaan hyvin paljon ensihoidossa käytetty kipulääke. Nykyään sitä ei juurikaan käytetä. Monilla hyvinvointialueilla sitä ei ole ensihoidon käytössä lainkaan. Se on hyvin nopeasti vaikuttava opioidianalgeetti, tehokas ja nopea lääke. Sen huono puoli on lyhyt vaikutusaika.

Kipujen hellittäessä potilas pystyi jo puhumaan. Hän sai pienen lääkehumalan kaupanpäälliseksi, mutta se taisi olla hänen pienin murheensa siinä kohden. Hän oli erittäin säikähtänyt, ja kertoi, että oli ollut varma, että kuolee:

– Olin passissa odottelemassa, tuleeko hirvi näköpiiriin, ja hirvi ilmestyikin juosten. Hirvi taisi nähdä minut ja vaihtoi suunnan suoraan minua kohti, jolloin ammuin kaksi laukausta sitä kohti. En tiedä osuiko kumpikaan. Seuraavaksi lensin maahan, ja sain kaivettua radiopuhelimeni, jonne huusin apua. Sen jälkeen en muista juurikaan mitään.

Mies otettiin sairaalassa traumahuoneeseen, jossa osaava traumatiimi jatkoi hänen hoitoaan.

Me aloitimme paluumatkan asemaa kohti märkinä ja kylmissämme kuin jäissä uitetut koirat. Onneksi paluu-

matkan varrella sijainnut Shell oli ympäri vuorokauden auki. Sieltä saimme lämmintä kahvia.

Kahvia hörppiessäni kehoni lämpeni hiukan. Ajattelin, että olipas melkoinen keikka harjoittelijalle. Pääsin tekemään ja opettelemaan vaikka mitä. Olin tyytyväinen, että ohjaajani oli antanut minun tehdä tutkimuksia ja että olin uskaltanut toimia.

Olin luullut, että karhu tai susi kävisi herkemmin ihmisen päälle, mutta minulle selvisi, että hirvien aiheuttamat loukkaantumiset ovat moninkertaisesti yleisempiä kuin karhun tai suden hyökkäykset.

TYÖHARJOITTELU

Työharjoittelujaksollani minulla oli kaksi ohjaajaa, jotka molemmat olivat joutuneet sairauslomalle. Tämän takia olin kahden sijaisen kanssa. Molemmat miehet osoittautuivat oikein mukaviksi ammattilaisiksi, jotka huomioivat opiskelijaa hienosti.

Yhtenä aamuna kävimme normaaliin tapaan ambulanssin varustusta läpi ja jatkoimme päivystämistä terveyskeskuksen tiloissa avustaen samalla päivystyspoliklinikan hoitajia. Työtehtäviimme polilla kuului kipsauksia: tuoloin lähes jokaisen paikkakunnan terveyskeskuksien kipsaukset oli ulkoistettu ambulanssihenkilökunnalle. Siksi minullekin vielä lähihoitajakoulussa 2005 opetettiin kipsausta. Taito pysyi hyvin yllä ensimmäiset vuodet, kun sitä joutui töissä tekemään niin paljon. Nykyään tämä käytäntö taitaa olla historiaa joka paikassa. Osaisin edelleen tehdä saapaskipsin, niin paljon niitä tuli kumminkin tehtyä.

Kello löi sen verran, että rupesimme pohtimaan, missä lounastaisimme. Päätimme lähteä paikalliseen pizzeriaan. Saimme juuri pizzat loppuun, kun hälytys pärähti. Kuudenkymmenen kilometrin päässä oli sattunut linja-auto-onnettomuus. Potilaita oli yli kaksikymmentä, joten meidätkin hälytettiin mukaan, vaikka olimme niin kaukana. Paikalle tarvittiin paljon ensihoitoyksiköitä. Jonkinlainen liikenneonnettomuus olisi ollut ennustettavissa, sillä keli oli hirveä. Märkää lunta oli satanut vuorokauden putkeen, eivätkä urakoitsijat olleet millään ehtineet auralmaan edes isoimpia teitä. Linja-auto-onnettomuutta emme kuitenkaan olleet osanneet odottaa.

Kun pääsimme matkaan, huomasin heti alkuun, että nyt ovat ajokeliolosuhteet järkyttävät. Mutkaisella tiellä ambulanssi puski ja heitteli pariin otteeseen, ja minua alkoi pelottaa. Ajattelin, että tuskin pääsisimme kohteeseen asti. Puristin tiukasti takatilan tukikahvoista ja varmistin, että turvavyö on kunnolla kiinni.

Näin, kuinka edellämme aurasi tiekarhu, joka kääntyi päätieltä sivutielle meidät nähtyään. Kuskimme ei varmaan ymmärtänyt tätä. Tiesin, että loskaa olisi isot määrät tiellä, kun aura-auto kääntyi edestämme. Kohdalla oli myös tiessä mutka. Ambulanssi joutui liirtoon, puski sadan kilometrin tuntivauhdista suoraan syvään ojaan ja kaatui kyljelleen. Kynsimme ojanpohjaa yli sadan metrin matkan ennen kuin auto pysähtyi. Seurasi viiden sekunnin

hiljaisuus, jonka jälkeen itse kukin rupesi kyselemään, kävikö kellekään mitään. Onneksemme ojanpohja oli täynnä pehmeää lunta ja selvisimme vammoilta. Kiipesimme pois autosta ja tien reunalle. Toinen ohjaajistani ilmoitti hätäkeskukselle, ettemme voi edetä kohteeseen, sillä olimme ajaneet tieltä ulos. Tämä oli tärkeä tieto hätäkeskukselle, joka pystyi välittämään tiedon liikenneonnettomuuden tilannejohtajalle.

Odotellessamme hinausautoa huomasin ambulanssin pysähtyneen kymmenen senttimetrin päähän isosta ojarummusta. Mietin, kuinka olisi voinut käydä, jos auto olisi lähtenyt puskemaan ojaa kohti hetkeä myöhemmin. Kuski ja vierellä istunut hoitaja olisivat todennäköisesti loukkaantuneet todella pahasti, kun ambulanssin keula olisi iskeytynyt ojarumpuun. Siinä olisi ollut opiskelijalla tekemistä.

Hinausauto sai vedetyksi ambulanssin pystyyn tielle, ihme kyllä. Me ajoimme sen takaisin asemalle. Auton kylki oli naarmuilla ja rutussa, mutta isompaa vahinkoa ei ollut. Ei sillä kuitenkaan enää voinut jatkaa työntekoa, joten vaihdoimme vara-autoon.

En ole urani aikana tämän jälkeen ollut ambulanssi-onnettomuudessa. Ilmeisesti tässä katsottiin heti harjoittelun aikana, kestäkö Laitisen pojan perse merivettä. Onneksi välttyimme vakavilta vammoilta. Minulle ainoa kolhu onnettomuudessa tuli päähäni lentäneestä hoitotilassa

olleesta vanhasta verenpainemittarista. Selvisin siitä kummalla, mutta sen verran kova pää minulla oli, että verenpainemittari oli entinen. Suurempia henkisiä vammojakaan ei tainnut tulla kenellekään, sillä jokainen on jatkanut työtä sen jälkeen normaalisti.

Ensihoitajien ajotaitoja ei opeteta koulussa niin paljon kuin moni ehkä kuvittelee. Koulutuksessa keskitytään enemmän potilastyöhön kuin ajamiseen, vaikka auto on tärkeimpiä työkalujamme. Ajoharjoittelu on usein pari lyhyttä ohjattua rata-ajopäivää, jos sitäkään. Todellinen oppi tulee vasta tien päällä – keikka keikalta, vuodenaika ja keli kerrallaan.

Itse ajattelen, että hyvä ambulanssikuski ei ole se, joka ajaa kovaa, vaan se, joka vie perille niin, että potilas ei huomaa juuri liikkuneensa. Rauhallinen ja ennakoiva ajotapa pelastaa enemmän kuin yksikään ylinopeus. Jokainen ulosajo, läheltä piti -tilanne tai liukas risteys opettavat samaa asiaa: me emme kuljeta vain potilaita, vaan myös itseämme.

KAIKKIA EI VOI KOSKAAN PELASTAA

Itsemurhaa yrittäneitä, liikenneonnettomuuksien uhreja, psykootikkoja, synnyttäviä naisia – elämää ja kuolemaa. Sellaista on apua tarvitsevan luokse ensimmäiseksi kii-rehtivän Juuso Laitisen päivätyö.

Laitisen työ ensihoitajana on raskasta mutta silti hän ei vaihtaisi alaa: monen surullisesti päättyvän tehtävän lisäksi hän kokee myös suunnatonta onnistumisen iloa, kun hän hoitamalla työnsä hyvin saa pelastettua ihmishenkiä. Laitisen tarina osoittaa kuitenkin myös, että joskus työn tuoma henki-nen taakka voi käydä liian raskaaksi.

Kaksikymmentä vuotta ensihoidossa työskennellyt Juuso Laitinen kertoo *Elämä käsissä* -kirjassaan mieleen jääneim-mistä tehtävistään pitkän uransa ajalta. Ne osoittavat, miten tärkeää työtä terveydenhuollon ammattilaiset tekevät ja miten sattumanvaraista elämä usein on.



Etelä-Pohjanmaalta kotoisin oleva **Juuso Laitinen** (s. 1988) asuu Tampereella kahden lapsensa kanssa. Vapaa-aikanaan hän käy kuntosalilla, kalastaa ja ajaa moottoripyörällä. *Elämä käsissä* on hänen ensimmäinen kirjansa.



ISBN 978-952-870-206-1

99.1

WWW.BAZARKUSTANNUS.FI

KANNEN KUVAT: KRISTER LÖFROTH

KANSI: TIMO NUMMINEN